

इत्येवंभूतं स्वानां तेषां संकल्पम् अखिलदृक् सर्वज्ञः स्वयमेव विज्ञाय तेषां संकल्पसिद्धये कृपयैतद्वक्ष्यमाणमचिंतयत् ॥ १२ ॥ अविद्यादेहाद्यहंबुद्धिस्ततः कामस्ततः कर्म तैरुच्चावचासुदेवतिर्यगादिषु भ्रमन् स्वीयां गतिं न वेद ॥ १३ ॥ स्वं ब्रह्म स्वरूपं लोकं वैकुण्ठाख्यं तमसः प्रकृतेः परम् ॥ १४ ॥ देहादिपिहितानां दर्शनमशक्यमिति प्रथमं देहादिव्यतिगितं ब्रह्म स्वरूपं दर्शयामास तदाह सत्यमिति सत्यमबाध्यं ज्ञानमजडमनंतमपरिच्छिन्नं ज्योतिः स्वप्रकाशं सनातनं शश्वत्सिद्धं ब्रह्म गुणापाये गुणापोहे ज्ञानिनो यत्पश्यन्ति तत्कृपयैव दर्शयामास ॥ १५ ॥ एवं ब्रह्म हृदं ब्रह्मैव हृदवत्प्रदः तत्र निमग्नस्य विशेषविज्ञानाभावात् तं ब्रह्म हृदं ते तु नीताः प्रापितास्तस्मिन्मग्नाश्च तु शब्दोक्तं विशेषमाह पुनः कृष्णेन उद्धृताः समाधेरिवोत्थापिताः संतः ब्रह्म

इति स्वानां स भगवान् विज्ञाया खिलदृक् स्वयम् ॥ संकल्पसिद्धये तेषां कृपयैतदचिंतयत् ॥ १२ ॥ जनो वै लोक एतस्मिन् विद्याकामकर्मभिः ॥ उच्चावचासु गतिषु न वेद स्वां गतिं भ्रमन् ॥ १३ ॥ इति संचिंत्य भगवान् महाकारुणिको हरिः ॥ दर्शयामास लोकं स्वं गोपानां तमसः परम् ॥ १४ ॥ सत्यं ज्ञानमनंतं यद्ब्रह्म ज्योतिः सनातनम् ॥ यद्विपश्यन्ति मुनयो गुणापाये समाहिताः ॥ १५ ॥ ते तु ब्रह्म हृदं नीता मग्नाः कृष्णेन चोद्धृताः ॥ ददृशुर्ब्रह्मणो लोकं यत्राकूरोऽध्यगात्पुरा ॥ १६ ॥ नंदादयस्तु तदृष्ट्वा परमानंदनिर्वृताः ॥ कृष्णं च तत्र छंदोभिः स्तूयमानं सुविस्मिताः ॥ १७ ॥ इति श्रीभागवते महापुराणे दशमस्कंधे अष्टाविंशतितमोऽध्यायः ॥ २८ ॥ ॥ ७३ ॥

णस्तस्यैव लोकं वैकुण्ठाख्यं ददृशुरिति ननु ब्रह्म निमग्नानां पुनर्लोकदर्शनमघटितमेवेत्याशंक्याह यत्रेति यत्र यस्मिन् कृष्णे निमित्ते सति पूर्वमकूरोऽध्यगात् दृष्टवान् शुकपरीक्षितं वादात्पाक्तनत्वाद्भूतनिर्देशः न ह्यतर्क्यैश्वर्यैर्भगवति किंचिदपि असंभावितमिति भावः अथवा अकूरो यत्र दृष्टवान् तस्य यमुना हृदस्य ब्रह्म हृद इति नाम तं हृदं नीताः संतो ब्रह्मणो लोकं ददृशुः पुनश्च कृष्णेनोद्धृताः पूर्ववत्तदृष्ट्वा विस्मिता बभूवुः व्यवहितान्वयोऽप्रसिद्धकल्पनाच सोढ्येति ॥ १६ ॥ १७ ॥ इति दशमटीकायामष्टाविंशतितमोऽध्यायः ॥ २८ ॥ ॥ ७३ ॥